

SAMSUN SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ

JOURNAL OF SAMSUN HEALTH SCIENCES

e-ISSN: 1309-8543

Volume/Cilt: 8 Issue/Sayı: 1

Nisan / April 2023

SAMSUN SAĞLIK BİLİMLERİ DERGİSİ

e-ISSN: 2791-9722

2023 Cilt: 8 Sayı: 1

JOURNAL OF SAMSUN HEALTH SCIENCES

e-ISSN: 2791-9722

2023 Volume: 8 Issue: 1

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Adına Sahibi /

Owner on behalf of Ondokuz Mayıs University

Prof. Dr. Yavuz ÜNAL

Rektör / Rector

Editör/Editor

Prof. Dr. Murat TERZİ

Yazı İşleri Müdürü/Responsible Manager

Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Editör Yardımcısı/Assistant Editor

Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Alan Editörleri/Field Editors

Prof. Dr. Elif DİKMETAŞ YARDAN

Prof. Dr. Gülsüm ÇAMUR

Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI

Doç Dr. Pınar SÖKÜLMEZ KAYA

Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Dr. Öğr. Üye. Özlem CANGÖKÇE YAŞAR

Yayın Kurulu/Editorial Board

Dr. Öğr. Üye. Nuran MUMCU

Dr. Öğr. Üye. Figen ÇAVUŞOĞLU

Dr. Öğr. Üye. Emine KOÇ

Dil Editörü/English Language

Doç. Dr. Zerrin EREN (English)

İstatistik Editörü/Statistic Editor

Prof. Dr. Kamil ALAKUŞ

Grafik Editörleri/Graphic Editors

Dr. Öğr. Üye Şükran BAŞGÖL

Arş. Gör. Dr. Mesiya AYDIN

Arş. Gör. Dr. Gamze TUNÇ ÜNVER

Arş. Gör. Dr. Güven SONER

Mizanpaj/Layout

OMÜ Yayın Koordinatörlüğü

Kısmet AYDIN

Özlem TEKİNER

Mizanpaj Editörleri/Layout Editors

Dr. Öğr. Üye. Özge ÖZ YILDIRIM

Öğr. Gör. Dr. Cansev BAL

Arş. Gör. Büşra ÇOKYETER

Sekreter/Secretary

Arş. Gör. Dr. Dilek ÇELİK EREN

Yayın Yeri ve Tarihi/Publication Place and Date

Samsun, Nisan/April 2023

Tarandığı İndeksler

INFOBASE INDEX

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

SOBIAD

YAYIN DANIŐMA KURULU /
ADVISORY BOARD

Ayşe AL
Ankara Medipol Üniversitesi Ankara, Türkiye

Ayşegül ÖZCAN
Nevşehir Hacı Bektaőı Veli Üniversitesi.
Nevşehir, Türkiye

Ayten YAVUZ YILMAZ
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rize,
Türkiye

Dafalla M. ALAM-ELHUDA
University of Khartoum Khartoum, Sudan

Elif DİKMETAŞ YARDAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun, Türkiye

Gülsüm ÇAMUR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun, Türkiye

Hacer GÖK UğUR
Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye

Hajjah Bibi Florina ABDULLAH
Lincoln University College Selangor, Malaysia

Mirza ORUÇ
University of Zenica Zenica, Bosnia and
Herzegovina

zen KULAKAÇ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun, Türkiye

Yasemin AYDIN KARTAL
Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul, Türkiye

Yeşim AKSOY DERYA
İnönü Üniversitesi Malatya, Türkiye

Zeliha KOÇ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun, Türkiye

BU SAYININ HAKEMLERİ / ADVISORY BOARD OF THIS ISSUE

Ayla HENDEKÇİ
Giresun Üniversitesi

Ayşe ÇAL
Ankara Medipol Üniversitesi

Ayşegül ÖZCAN
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Ayten YILMAZ YAVUZ
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Banu TERZİ
Akdeniz Üniversitesi

Betül ORUÇOĞLU
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Burcu DİŞLİ
İstanbul Üniversitesi

Candan DOĞAN
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Çiğdem BİLGE
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Ebru GÖZÜYEŞİL
Çukurova Üniversitesi

Elif KARAHAN
Bartın Üniversitesi

Gamze MUZ
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Gamze YAVAŞ
Akdeniz Üniversitesi

Gönül GÖKÇAY
Kafkas Üniversitesi

Gözde Yıldız DAŞ GEÇİM
Amasya Üniversitesi

Gulay AKMAN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Gülyeter ERDOĞAN YÜCE
Aksaray Üniversitesi

Hacer GÖK UĞUR
Ordu Üniversitesi

Hilal HIZLI GÜLDEMİR
Anadolu Üniversitesi

Hülya TÜRKMEN
Balıkesir Üniversitesi

Mehtap KAVURMACI
Atatürk Üniversitesi

Meltem MECĐİ KAYDIRAK
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Mustafa ÖZGÜR
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Nazike DURUK
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Nurcan KOLAÇ
Marmara Üniversitesi

Rahşan ÇAM
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Rukiye DEMİR
Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi

Seher GÖNEN ŞENTÜRK
Çankırı Karatekin Üniversitesi

Serap GÖKÇE ESKİN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Serdar SARITAŞ
Malatya Turgut Özal Üniversitesi

Serpil YÜKSEL
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Sevilay ERDEN
Çukurova Üniversitesi

Simge ZEYNELOĞLU
Gaziantep Üniversitesi

Tuğba SOLMAZ
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Yasemin ERTAŞ ÖZTÜRK
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Yeşim AKSOY DERYA
İnönü Üniversitesi

Samsun Sağlık Bilimleri Dergisi/Journal of Samsun Health Sciences;
yılıda üç kez yayımlanan hakemli bilimsel süreli bir yayın organıdır. Dergide yayınlanan yazıların her türlü içerik sorumluluğu yazarlara aittir. Yazılar; yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayınlanamaz.

Yazışma Adresi/Corresponding Adress
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi (Dergi) Kurupelit/SAMSUN
Tel: +90 362 457 6020 / +90 362 312 1919 **Fax:** +90 362 457 6926

e-mail: jhsh@omu.edu.tr **web:** <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jshs>

İÇİNDEKİLER

Derleme Makalesi/Review Article

Ürodinami Kaynaklı Ağrı ve Anksiyetenin Kontrolünde Aromaterapinin Etkisi.. 1-10

Effect of Aromatherapy on the Control of Urodynamic Pain and Anxiety

Elife KETTAŞ DÖLEK, Gülay ALTUN UĞRAŞ

Kara Mürverin Bağışıklık Sistemi Üzerine Etkisi 11-26

The Effect of Black Elderberry on the Immune System

Başak ÖNEY, Zehra BAŞER

**Cilt Bakımında ve Vücut Banyosunda Kullanılan Klorheksidinin Etkisi:
Sistemik Derleme 27-48**

Effect of Chlorhexide Used in Skin Care and Body Bath: Systematic Review

Nazmiye UĞUR, Meryem Türkan IŞIK

Yaşlı Cerrahi Hastaları ve Kırılganlık Sendromu..... 49-62

Elderly Surgery Patients and Frailty Syndrome

Esmâ ÖZŞAKER

Araştırma Makalesi/Research Article

**Kronik Hastalığa Sahip Bireylerin Hastalığa Uyumunun Yaşam Kalitesi ile
İlişkisi..... 63-76**

*The Relationship of Adaptation to the Disease and Quality of Life of Individuals
with Chronic Disease*

Şebnem BİLGİÇ, Elif PEHLİVAN

Planlanmamış Gebeliklerin Yaşanma Sıklığı ve Beden İmajına Etkisi 77-90

Frequency of Unplanned Pregnancies and Effect on Body Image

Aslı BAYER, Ayten TAŞPINAR

The Decision of Terminating Pregnancy: The Male and Female Perspective... 91-102

Gebeliği Sonlandırma Kararı: Kadın ve Erkek Perspektifi

Derya KAYA ŞENOL, Semiha AYDIN ÖZKAN, Pınar ÇİÇEKOĞLU

**Hemşirelik Öğrencilerinin Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri Bilgi
Düzeylerinin Belirlenmesi 103-112**

*Determination of Nursing Students' Cardiovascular Diseases Risk Factors
Knowledge Levels*

Tuğba YARDIMCI GÜREL

Comparison of Quality of Life and Comfort Levels in Patients with Three Different Chronic Diseases 113-128

Üç Farklı Kronik Hastalığı Olan Hastalarında Yaşam Kalitesi ve Konfor Düzeylerinin Karşılaştırılması

Behice ERCİ, Ümmühan AKTÜRK, Gül DURAL

Relationship Between Mothers' Anxiety Levels and Discharge Readiness in the Early Postpartum Period After Vaginal Delivery 129-140

Erken Postpartum Dönemde Annelerin Vajinal Doğum Sonrası Anksiyete Düzeyleri ile Tabuculuğa Hazır Oluşlukları Arasındaki İlişki

Aslıhan AKSU, Aysu BULDUM, Filiz DEĞİRMENCİ, Duygu VEFİKULUÇAY YILMAZ

Pandemi Hastanesinden Taburcu Olan Hastaların Eve Uyum Deneyimleri ve Bakım İhtiyaçları 141-156

Adaptation to Home Experiences and Care Needs of Patients Discharged from the Pandemic Hospital

Esra SARAÇOĞLU, İlknur AYDIN AVCI

Hemşire ve Ebelerin Kadınlara Pelvik Kas Egzersizi Öğretimine Yönelik Uygulamaları..... 157-170

Applications of Nurses and Midwives for Teaching Pelvic Muscle Exercise to Women

Cansu KARADENİZ BENLİ, Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR, Özen KULAKAÇ

Papatyanın Anksiyete Bozukluğu Olan Bireylerin Psikolojik İyi Oluşluluk, Depresyon, Anksiyete Düzeyi Üzerine Etkisi: Bir Meta Analiz Çalışması 171-186

The Effect of Chamomile on Psychological Well-Being, Depression, Anxiety Level of Individuals with Anxiety Disorders: A Meta-Analysis Study

Sevda UZUN, Burak ŞİRİN

Viral Enfeksiyon ile Enfekte Olan Gebe Kadınların Deneyimleri: Nitel Araştırma 187-200

Experiences of Pregnant Women Infected with Viral Infection: Qualitative Research

Fatma ASLAN DEMİRTAŞ, Meltem MECDİ KAYDIRAK, Ümran OSKAY

Fomget Kadın Futbol Takımı Sporcularının Beslenme Durumunun ve Ortoreksiya Nervosa Varlığının Değerlendirilmesi 201-214

Evaluation of Nutritional Status and Presence of Orthorexia Nervosa in Fomget Women's Football Team Athletes

Zeynep UZDİL, Semiha Nur AKTEPE

Hemşirelerin COVID-19 Tanılı Hastalar ile çalışmaya İlişkin Görüşleri ve Yaşadıkları Zorluklar 215-230
Views and Challenges of Nurses in Working with Patients Diagnosed with COVID-19
Canan SARI, Leyla ADIGÜZEL, Birsal Canan DEMİRBAĞ

Yetişkin Bireylerin COVID-19 Salgını ile İlgili Bilgi Düzeyi ve Davranış Değerlendirmesi 231-244
Assessment of Knowledge and Behavior of Adult Individuals Regarding the COVID-19 Epidemic
Nurgl ZER, Merve KOLCU

Yaşlı Bakımı ve ocuk Gelişimi nlisans Ğrencilerinin Etik Duyarlılık ve Akademik z Yeterlilik Düzeylerinin Belirlenmesi 245-254
Determining the Level of Ethical Sensitivity and Academic Self-Efficiency of Elderly Care and Child Development Associate Students
Derya řİMŐEKLİ BAKIRHAN, Kader ÖZTÜRK

Investigation of Healthy Lifestyle Behaviors of High School Students Studying in the Field of Health Services 255-276
Sağlık Hizmetleri Alanında Ğrenim Gren Lise Ğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Biimi Davranışlarının İncelenmesi
Arzu AKCAN, Fatma ULUSOY

Toplumdaki Gen Yetişkinlerin Obeziteye Yaklaşımının Değerlendirilmesine Yönelik Niteliksel Bir alışma 277-294
A Qualitative Study to Evaluate Young Adults' Approach to the Obesity
Beyza Nur ATAŐĐLU, Ceren NDER KUTLU, Mehmet ACINIKLI, Muhammed YILDIRIM, Zeynep BYKYILMAZ, Seyhan HIDIROĞLU, Melda KARAVUS